

Svar på skriftligt spörsmål om fortsättningen för och upprätthållandet av de nationella kvalitetsregistren inom hälso- och sjukvården och utvidgningen av dem till nya sjukdoms- och patientgrupper

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 207/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Sari Sarkomaa /saml m.fl:

Vilka åtgärder vidtar regeringen för att säkerställa målet i regeringsprogrammet att effektivisera den systematiska produktionen, analysen och utnyttjandet av jämförbara data om kvalitet, verkningsfullhet och kostnadsnyttoeffekt,

vilka åtgärder vidtar regeringen för att trygga informationsproduktionen för nationella kvalitetsregister för hälso- och sjukvården och säkerställa att Institutet för hälsa och välfärd och dess ansvar för att de nationella kvalitetsregistren fungerar och

vilka åtgärder vidtar regeringen för att säkerställa att befintliga kvalitetsregister förs och utvidgas att omfatta nya sjukdoms- och patientgrupper?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Systematisk produktion av jämförbara data om kvalitet, verkningsfullhet och kostnadseffektivitet samt analys och utnyttjande av dessa data utvecklas som en del av det nationella genomförandeprogrammet för Nationell utveckling av kunskapsbaserad ledning och effektivitet inom social- och hälsovården i enlighet med regeringsprogrammet. Genomförandeprogrammet omfattar fyra projekt som syftar till att effektivisera informationen om kvalitet, verkningsfullhet och kostnadseffektivitet. Projekten beskrivs närmare på följande sätt:

1. Val och ibruktagande av en generisk PROM-mätare inom hälso- och sjukvården

I projektet väljs en allmän måndemätare för hälso- och sjukvården och ibruktagandet av den stöds i välfärdsområdena. Den allmänna måndemätaren beskriver hur klienterna och patienterna själva bedömer sig uppleva det egna välbefinnandet och hälsan. Med mätaren får man fram vilken inverkan servicen har på klienterna. Detta är central information vid utvärderingen av effekterna av de metoder och verksamhetsmodeller som används.

2. Sammanställning av verksamhets- och ekonomiuppgifter och beräkning av enhetskostnader

Enhetskostnaderna för social- och hälsovården är nödvändiga för att bedöma metodernas och verksamhetsmodellernas kostnadseffektivitet. I projektet för beräkning av enhetskostnader skapas en nationellt enhetlig beräkningsmetod och anvisningar för välfärdsområdena. Informationen kan utnyttjas till exempel vid planering, utvärdering, budgetering och forskning. Enhetskostnaderna beskriver hur ekonomiskt verksamheten produceras.

3. Informationsproduktion om negativa händelser och farliga situationer

Social- och hälsovårdsministeriet utvecklar informationsproduktionen och utnyttjandet av information om negativa händelser och farliga situationer i samarbete med Institutet för hälsa och välfärd, Klient- och patientsäkerhetscentret och professionsnätverket för vårdarbete. Målet är att producera information om negativa händelser och farliga situationer offentligt tillgänglig i Institutet för hälsa och välfärds rapporteringstjänst, utvidga kunskapsunderlaget, utveckla indikatorer och skapa en långsiktig plan för att förbättra informationens täckning. Klient- och patientsäkerhetsstrategin med dess indikatorer är ett centralt dokument för styrningen av detta arbete.

4. Produktion av effektivitetsdata

Produktionen av effektivitetsdata kombinerar uppgifter om verksamheten och ekonomin med information om kvalitet och effektivitet, och gör det möjligt att granska servicekedjorna med tanke på verkningsfullheten, kostnadseffektiviteten och kvaliteten. Projektets resultat är ett datalager med kombinerad information som kan ge information om tjänsternas effektivitet och kvalitet. I detta arbete används metoder som utvecklats inom verksamheten i anslutning till nationella kvalitetsregister för behandling av information och de indikatorer som skapats och som beskriver tillståndet hos och resultaten av den kliniska verksamheten inom hälso- och sjukvården.

Informationen om vårdens kvalitet utvecklas samtidigt som produktionen av effektivitetsdata för ett datalager som kombinerar information. I anslutning till de nationella kvalitetsregistren har man utvecklat metoder för informationshantering och beräkningsmetoder för relevanta indikatorer, som även i fortsättningen utnyttjas som en del av rapporteringen och analysen av effektivitetsdata. I planen för de offentliga finanserna har social- och hälsovårdsministeriet anvisat Institutet för hälsa och välfärd cirka en miljon euro per år för att bygga upp detta datalager.

Regeringen har i planen för de offentliga finanserna därtill anvisat ytterligare en miljon euro per år för att upprätta och utveckla kvalitetsregister. Den extra satsningen är avsedd att utveckla informationshanteringen om vårdens kvalitet i social- och hälsovårdens nya strukturer, där samarbetet och den gemensamma utvecklingen med välfärdsområdena är mer ändamålsenlig än tidigare. När produktionen av effektivitetsdata utvecklas, utvidgas samtidigt kvalitets- och effektivitetsdata att omfatta sådana sjukdoms- och patientgrupper som är betydande med tanke på det

nationella datalagret. Social- och hälsovårdsministeriet och Institutet för hälsa och välfärd utarbetar en färdplan för utvecklandet av data om kvalitet och effektivitet under 2025. Användningen av kvalitetsdata utvecklas som en del av styrningen av välfärdsområdenas social- och hälsovård och med beaktande av nationella kvalitets- och effektivitetsdata.

Helsingfors 30.6.2025

Social- och hälsovårdsminister Kaisa Juuso